

Geachte lezer,

Middels dit bericht willen wij namens Energie Gezond Waalwijk een zienswijze indienen op de Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: de concept NRD).

Clustering

In onder andere de nationale omgevingsvisie, het provinciaal beleid, de REKS wordt een voorkeur uitgesproken voor grootschalige clustering van de productie van duurzame energie om verrommeling van het landschap te voorkomen. De Interim omgevingsverordening Noord-Brabant zegt hierover het volgende: *“Om verrommeling tegen te gaan zijn er geen mogelijkheden voor de ontwikkeling van solitaire windturbines. Er moet minimaal sprake zijn van drie windturbines in een lijn- of clusteropstelling. De realisatie van de windturbines kan gefaseerd en door meerdere exploitanten geschieden.”*

Men heeft hier dus niet specifiek over een bepaalde opstellingsvariant.

In de NRD wordt aangegeven dat *“Omdat een MER de bandbreedte aan mogelijke ontwikkelrichtingen in beeld moet brengen, worden in het MER zowel de effecten van lijnopstellingen als van clusters beoordeeld”* (pag. 15) maar tegelijkertijd wordt aangegeven dat *“In de Kadernota is benoemd dat met lijnopstellingen een onevenredige inbreuk op de openheid van het landschap wordt gepleegd ten opzichte van clusters”* (pag. 13) en *“dat de positionering van windturbines in een clusteropstelling de voorkeur heeft”* (pag. 13). Het document geeft weliswaar aan dat hierover nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden maar onzes inziens wordt hiermee er een duidelijke voorkeur voor clusters uitgesproken. Dit is in tegenspraak met de uitgebreide discussies hierover in de raad die tot een amendement van de Kadernota hebben geleid waarin die voorkeur voor een cluster- of lijnopstelling niet is opgenomen. Het op voorhand uitspreken van een voorkeur voor een bepaalde opstelling is daarom onzes inziens sturend door het college en niet overeenkomstig de visie van de raad.

Concreet: Wij willen u dan ook vragen het document aan te passen en op geen enkele locatie in de tekst te spreken van een voorkeur voor clusters, en beide mogelijke opstellingen te benoemen danwel beide mogelijkheden compleet niet te noemen.

Lokaal eigendom

In de concept NRD wordt twee keer het begrip ‘lokaal eigendom’ genoemd onder het kopje “Maatschappelijke participatie” (pag. 16) en het kopje “Green Deal Grootschalige Opwek” (pag. 28). Er zijn verschillende interpretaties van het begrip lokaal eigendom. Er wordt echter in deze conceptversie nergens een duidelijke omschrijving gegeven van dit begrip. Onzes inziens is een nadere uitwerking vereist.

Concreet: Om transparantie te bieden dient het begrip ‘lokaal eigendom’ gedefinieerd te worden in de NRD.

Nulmeting

Volgens de concept NRD wordt een geluidsmeting (0-meting) uitgevoerd voorafgaand aan de realisatie van windturbines. Een uitvoeringsplan en kostenopgave van de 0-meting wordt tijdig aan de raad ter beoordeling voorgelegd. Dit komt inderdaad overeen met wat door de raad is vastgesteld.

De concept NRD geeft weliswaar aan dat in het MER de cumulatieve effecten met bestaande geluidsbronnen beoordeeld worden aan de hand van de Methode Miedema, maar geeft niet aan in hoeverre bij de 0-meting rekening wordt gehouden met grote projecten (zoals GOL, uitbreiding

bedrijventerreinen, etc.) die mogelijk in ontwikkeling zijn terwijl het vergunningsproces van de windturbines in behandeling is. Dit is belangrijk omdat het zeer aannemelijk is dat deze activiteiten zullen cumuleren met het geluid van de windturbines.

Verder bevat de concept NRD geen concrete informatie over hoe de 0-meting zal worden uitgevoerd en of deze zal worden uitgevoerd enkel op basis van berekeningen of ook op basis van fysieke metingen.

Concreet: Ontwikkelingen waarvan zeer aannemelijk is dat deze gerealiseerd worden, parallel aan het ruimtelijke proces van windturbines, dienen in acht genomen te worden bij geluidsberekeningen.

Concreet: Het uitvoeren van fysieke metingen dient onzes inziens te worden toegevoegd als voorwaarde in de NRD.

Ecopark

Volgens de concept NRD is de verwachting dat in 2030 het Ecopark een elektriciteitsopbrengst heeft van 29.000 MWh en dat dit wordt opgewekt door twee nieuwe windturbines (ter vervanging van de bestaande vier windturbines) en circa 4,3 ha zonnenvelden. De plannen van de gemeente Waalwijk om hier zelf twee windturbines te realiseren worden niet, of in ieder geval niet helder, genoemd in de NRD. Verder wordt nergens uitgelegd hoe men bijvoorbeeld tegemoet wil komen aan de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant waarin wordt gesteld dat er minimaal sprake moet zijn van drie windturbines in een lijn- of clusteropstelling en hoe men invulling gaat geven aan lokaal eigendom.

Concreet: Informatie over de plannen van de gemeente Waalwijk om twee windturbines in dit gebied te realiseren dient onzes inziens te worden opgenomen in de NRD aangezien deze mogelijk van invloed zijn op de opstellingsvariant, type/hogte turbines, invulling van lokaal eigendom en daardoor mogelijk een ongelijk speelveld creëren.

Turbineafmetingen:

Er wordt gekeken naar de effecten van windturbines in de 4 MW klasse met een ashoogte van ten minste 130 m en een tiphoogte van ten minste 195 m. In een andere variant, wordt, volgens de concept NRD gekeken naar windturbines in de 5-6 MW klasse met een maximale ashoogte van 170 m en een tiphoogte van maximaal 255 m.

Het zoekgebied ligt deels op de laagvliegroutes van Defensie. Deze laagvliegroutes kunnen van invloed zijn op de hoogte en positie van de windturbines. Deze laagvliegroutes worden niet weergegeven op de kaart van het zoekgebied. Ze kunnen echter wel van invloed zijn op de hoogte en positie van de windturbines.

In Tabel 4.2 wordt aangegeven onder veiligheid en infrastructuur dat de invloed van windturbines op (defensie)radar en (defensie)laagvliegverkeer nader zal worden onderzocht op basis van expert judgment. Er wordt echter nergens uitgelegd waar dit precies uit bestaat.

Concreet: Om transparantie te bieden dient onzes inziens informatie over de nieuwe laagvliegroutes te worden opgenomen in de NRD.

Concreet: Onzes inziens dient een duidelijke omschrijving van het begrip 'Expert Judgment' te worden opgenomen in de NRD.

Ik verzoek u om met deze zienswijze rekening te houden bij de definitieve vaststelling van de NRD.

Namens Energie Gezond Waalwijk